

OTSUS

18.10.2022 nr 7-3/2022-160

Rõuge Kommunaalteenus OÜ Rõuge aleviku võrgupiirkonnale hinnavalemi alusel arvutatud soojuste piirhinna kooskõlastamine

1. Seadusandlikud alused, haldusmenetluse alustamine, käik ja asjaolud

1.1. Seadusandlikud alused ja rakendatav metoodika

Kaugkütteseaduse (edaspidi KKütS) § 9 lg 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuste piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuste hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Otsuse piirhinna kooskõlastamise taotluse kohta hinnavalemi alusel teeb Konkurentsiamet kümne tööpäeva jooksul, alates nõuetekohase taotluse saamisest.

KKütS § 8 lg 3 alusel tuleb soojuste piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuste tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 8 lg 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuste piirhinna kooskõlastamisel. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust lähtudes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avalikustanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>) "Soojuste piirhinna kooskõlastamise põhimõtted" (edaspidi Metoodika), kinnitatud 18.09.2020 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1-2/2020-012 ning see on abistavaks vahendiks soojuste piirhinna kooskõlastuse taotlemisel.

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lg 2, § 7 lg 2, § 8 lg 3 ning § 9 sätetega. Seega juhindub Konkurentsiamet soojuste piirhinna kooskõlastamisel KKütS § 8 lg 3 ning Konkurentsiameti poolt välja töötatud Metoodikast.

KKütS § 9 lg 6 kohaselt peab soojuste müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lg 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuste hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna

kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui viie protsendi võrra.

KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

Rõuge Kommunaalteenus OÜ on kantud äriregistrisse 15.01.1998 registrikoodiga 10353308 ja asukohaga Soojuse tn 5, Rõuge alevik, Rõuge vald, 66201 Võru maakond, elektronposti aadress: raugekommuunal@gmail.com. Ettevõtte põhitegevusala on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine. Lisategevusalad on sõitjate muu maismaavedu, maastiku hooldus ja korrashoid, tavajäätmete kogumine, veekogumine, -töötlus ja -varustus, kanalisatsioon ja heitveekäitlus ning muu teenindus. Ettevõtte ainuomanik on Rõuge Vallavalitsus. Majandusaasta algab 01.01 ja lõpeb 31.12.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

17.10.2022 registreeriti Konkurentsiametis Rõuge Kommunaalteenus OÜ digitaalselt allkirjastatud taotlus Rõuge aleviku võrgupiirkonnale hinnavalemi alusel arvatud uue soojuse piirhinna kooskõlastamiseks seoses hakkpuidu hinna muutumisega.

18.10.2022 esitas Rõuge Kommunaalteenus OÜ korrigeeritud taotluse (edaspidi Hinnataotlus) seoses vedelgaasi (liquified petrol gas, edaspidi LPG) hinna muutumisega.

Käesoleva otsuse koostamise hetkel on Rõuge Kommunaalteenus OÜ Hinnataotluses nimetatud võrgupiirkonnale kehtiva ja hinnavalemi alusel arvatud uus taotletav soojuse piirhind toodud alljärgnevas tabelis 1.

Tabel 1 Kehtiv ja taotletav soojuse piirhind

Rida	Võrgupiirkonna nimetus	Soojuse piirhind, €/MWh		Muutus	
		kehtiv	taotletav	€/MWh	%
1	Rõuge alevik	95,09 ¹	104,67	9,58	10,1

2. Kooskõlastatud hinnavalem

Soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite muutumisel on Konkurentsiamet Rõuge Kommunaalteenus OÜ vastavasisulisel taotluse alusel kooskõlastanud 19.10.2021 otsusega nr 7-3/2021-045 ja muutnud 12.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-117² Rõuge aleviku võrgupiirkonnale hinnavalemi alljärgneval kujul (kehtivusega kuni 01.11.2024):

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 30,29 + 0,8629 \times \text{hind}_{\text{hake}} + 0,0356 \times \text{hind}_{\text{LPG}} + \text{järelevalvetasu} \text{ (€/MWh)},$$

milles:

tegur 30,29

on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügiühikuga

1 272 MWh
tuh € €/MWh

¹ Kooskõlastatud Konkurentsiameti 12.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-117.

² 12.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-117 lisatud hinnavalemile järelevalvetasu komponent.

	muutuvkulud (va kütus)	4,10	3,22
	tegevuskulud	26,70	20,99
	kapitalikulu	3,51	2,76
	põhjendatud tulukus	4,22	3,32
	kokku	38,52	30,29
tegur 0,8629	on saadud soojuse tootmiseks kasutatava hakkpuidu primaarenergia koguse 1 098 MWh jagamisel soojuse müügi mahuga 1 272 MWh ehk $1\,098 / 1\,272 = 0,8629$;		
hind _{hake}	on hakkpuidu primaarenergia ostuhind €/MWh (hakkpuidu kütteväärtus 0,8 MWh/m ³);		
tegur 0,0356	on saadud soojuse tootmiseks kasutatava LPG koguse 45,3 t jagamisel soojuse müügi mahuga 1 272 MWh ehk $45,3 / 1\,272 = 0,0356$;		
hind _{LPG}	on LPG ostuhind €/t (sh aktsiis ja marginaal, kütteväärtus 12,8 MWh/t);		
järelevalvetasu	KKütS § 1 lg 2 ¹ ning KonkS peatükk 7 ¹ , § 53 ¹ ja § 53 ² alusel lisanduv järelevalvetasu, mille tasumäär on 0,2% lubatud müügitulust ehk järelevalvetasu = lubatud müügitulu x järelevalvetasu määr 0,2% / soojuse müügi maht MWh (€/MWh).		

Rõuge Kommunaalteenus OÜ Hinnataotluses esitatud **Rõuge aleviku** võrgupiirkonna hinnavalemi alusel arvatud soojuse piirhinna muudatus tuleneb hakkpuidu ja LPG ostuhinna muutumisest. Kõik teised hinnavalemis kajastatud tegurid ja nende komponendid jäävad muutumatuks ja vastavad Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud näitajatele.

3. Kütuste ostuhinnad

Kütuse ostukulud kujunevad soojuse tootmiseks vajaliku kütuse koguse ja kütuse põhjendatud hinna korrutisena (Metoodika p 4.7). Kütuse ostuhindade põhjal arvatud kütuse ostukulud lülitatakse soojuse hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast. Maagaasi lepinguliste ostuhindade analüüsimisel võetakse arvesse börsihindu (Metoodika p 4.9). Kui tootmisseadmetes kasutatavat kütust on võimalik osta enam kui ühelt tarnijalt, esitab ettevõtja Konkurentsiametile konkureerivate pakkujate hinnapakumised (vähemalt kolm). Kui kütuse hinnale lisanduvad muud seadusest tulenevad maksud ja kohustused (nt aktsiis), lähtutakse kehtestatud tasumäärast.

KKütS § 1 lg 2 ja § 8 lg 3 kohaselt peab soojuse hind olema põhjendatult kulupõhine, mistõttu kütuse hinna alanemise korral peab alanema ka müüdava soojuse hind (Metoodika p 10.9). See tähendab seda, et soojuse müügihinna arvutamisel tuleb ettevõttel lähtuda konkreetsele võrgupiirkonnale kooskõlastatud hinnavalemist ning tegelikest kütuste (hakkpuit, põlevkiviõli ja maagaas) hindadest. Kütuste ostmisel on ettevõtja kohustatud lähtuma ärietikast, turusituatsioonist ning ostma seda majanduslikult soodsaima hinnaga. Pakkumiste alusel lähtub ettevõtja tagatavast tarnekindlusest ja parimale pakkumisele vastavast kütuse hinnast (Metoodika p 10.10).

Tulenevalt KKütS § 9 lg-st 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse hinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui viie protsendi võrra (Metoodika p 10.8).

Regulatsiooniperioodil (12 kuud) rakendatud soojuse müügihindade põhjendatuse kontrollimiseks ja asjakohase järelevalve teostamiseks esitab soojusettevõtja Konkurentsiameti nõudmisel aruande (KKütS § 29 lg 4), milles on kajastatud andmed kütuste ostuhindade ja rakendatud soojuse müügihindade kohta kalendrikuude kaupa vastavalt Metoodika lisa 1 toodud vormile (Metoodika p 10.12, Metoodika lisa 1).

3.1. Hakkpuidu ostuhind (hinnavalemi muutuvtegur „hind_{hake}“)

Rõuge Kommunaalteenus OÜ Hinnataotlus hakkpuidu ostuhinna osas

Hakkpuidu ostmiseks Rõuge aleviku võrgupiirkonnale korraldas Rõuge Kommunaalteenus OÜ käesoleva aasta juulikuus hanke, kutsudes osalema eelmiste aastate koostööpartnereid (Hesveka & Co OÜ, Kristeni Kütused OÜ, Ökokütus OÜ, Trendwood OÜ ja PK Oliver AS). Pakkumiskutsele esitasid tagasid vaid Hesveka & Co ja Trendwood OÜ. Hesveka & Co pakkus telefoni teel vaid märga haket, mis Rõuge katlamajale ei sobi ning Trendwood OÜ vastas, et tooraine puuduse tõttu pakkumist teha ei saa.

11.08.2022 saatis Rõuge Kommunaalteenus OÜ pakkumise kutsed Woodlaast OÜ, M.A.O. OÜ, Samm Mets OÜ ja Potus OÜ-le. Nimetatud ettevõtte on kohalikud saetööstused, kellel on potentsiaalselt hakkepuidu toormaterjali. Ainukese pakkumise esitas 29.08.2022 M.A.O. OÜ hinnaga 26,0 €/pm³.

30.08.2022 sõlmis Rõuge Kommunaalteenus OÜ 2022/2023 kütteperioodiks hakkpuidu ostmiseks lepingu M.A.O. OÜ-ga. Sõlmitud lepingu punkt 4.3 järgi on tarnijal võimalus kokkulepitud hinda muuta juhul, kui turuolukord veelgi muutub.

11.10.2022 edastas M.A.O. OÜ Rõuge Kommunaalteenus OÜ-le teate hakkpuidu hinnatõusust tasemele 35,0 €/pm³. Rõuge Kommunaalteenus OÜ helistas täiendavate hinnapakumiste saamiseks pakkujatele, kes on eelnevalt näidanud üles valmisolekut koostööks (Woodlaast OÜ, Samm Mets OÜ ja Potus OÜ), kuid soodsamalt kui 35,0 €/pm³ ei olnud ükski ettevõtte valmis hakkpuitu pakkuma.

13.10.2022 sõlmisid M.A.O. OÜ ja Rõuge Kommunaalteenus OÜ hakkpuidu lepingu muudatuse, mille alusel on hakkpuidu puistekuupmeetri hind Rõuge Kommunaalteenus OÜ-le **35,0 €/pm³**. Ettevõtja arvutas välja hakkpuidu primaarenergia hinna müügilepingus toodud hakkpuidu puistekuupmeetri hinna ja Konkurentsiameti 19.10.2021 otsuses nr 7-3/2021-045 toodud hakkpuidu kütteväärtuse 0,8 MWh/pm³ alusel, saades primaarenergia ostuhinnaks **43,75 €/MWh** ($35,0 / 0,8 = 43,75$ €/MWh).

Konkurentsiameti seisukoht hakkpuidu ostuhinna osas

Konkurentsiamet võrdles Rõuge Kommunaalteenus OÜ hakkpuidu primaarenergia hinda teiste ametile esitatud soojusettevõtjate 2022/2023 kütteperioodi biokütuse tarnelepingutes kajastatud hindadega. Võrdlusest selgus, et Rõuge Kommunaalteenus OÜ hakkpuidu primaarenergia hind 43,75 €/MWh on kõrgem nimetatud tarnelepingutes kajastatud biokütuste hindade keskmistest (kaalutud 29,79 €/MWh ja aritmeetiline 30,72 €/MWh seisuga 17.10.2022), kuid ei ületa tarnelepingutes kajastatud maksimaalset biokütuste hinda. Arvestades hetkeolukorda, kus hakkpuidu turg on tasakaalust väljas, st nõudlus ületab pakkumist ning toorme kättesaamine on muutunud keerulisemaks ja lepingute täitmine tekitab tarnijatele raskusi, on hakkpuidu hinnad tõusnud märkimisväärselt võrreldes eelmise kütteperioodi hindadega (võrreldes 2021. a sügisel kehtinud hindadega on Rõuge Kommunaalteenus OÜ hakkpuidu primaarenergia hind tõusnud keskmiselt 3,5 korda).

Võttes arvesse eeltoodut ning asjaolu, et ettevõtja ei saanud eelpool nimetatud võrgupiirkonnas hakkpuidu ostmiseks võrdlevaid hinnapakumisi, peab

Konkurentsiamet kaalutlusõigusest tulenevalt põhjendatuks Rõuge Kommunaalteenus OÜ Hinnataotluses soojuse piirhinna arvutamisel aluseks võetud hakkpuidu primaarenergia ostuhinda Rõuge aleviku võrgupiirkonnas 43,75 €/MWh.

Samas rõhutab amet, et hakkpuidu turu normaliseerumisel ning hindade langemisel, peab ettevõtja koheselt pidama läbirääkimisi lepingulise hinna muutmiseks ning alandama ka soojuse piirhinda.

3.2. LPG ostuhind (hinnavalemi muutuvtegur „hind_{LPG}“)

Rõuge Kommunaalteenus OÜ on 22.07.2019 sõlminud Vedelgaas OÜ-ga LPG tarnelepingu nr 19236. Lepinguperioodi pikkuseks on seitse aastat ning pikeneb automaatselt samadel tingimustel ühe aasta võrra, kui kumbki pool ei teata teisele lepingu lõpetamise soovist hiljemalt kuus kuud ette. Lepingu punkt 4.2 alusel kujuneb kauba (LPG) maksumus vastavalt gaasi maailmaturu hinna dünaamikale. Hind muutub iganädalasel. Hinnamuutuse aluseks on ARGUS Daf Brest eelmise nädala kolmapäeva ülemine propaani tonni hind, tarnepäeva USD/EUR kurss, sihtriigi ja Vedelgaas OÜ marginaal, raudtee ja maantee transport, terminali ja laadimiskulud. Kauba hinnale lisandub käibemaks ja teised riiklikud maksud. Taotluses on LPG ostuhinnaks prognoositud 1023,0 €/t (sisaldab aktsiisi 55,00 €/t ja marginaali 184,00 €/t³).

LPG ostuhinna 1023,0 €/t põhjendatuse kontrollimiseks esitas Rõuge Kommunaalteenus OÜ Vedelgaas OÜ poolt viimati esitatud arve (06.10.2022, nr 224888), mille kohaselt oli LPG hinnaks 1023,0 €/t.

Lähtuvalt eeltoodust ja asjaolust, et LPG hinnad on sõltuvad muutustest kütuste turgudel ning on ajas kõikuvad, aktsepteerib Konkurentsiamet Rõuge Kommunaalteenus OÜ Rõuge aleviku võrgupiirkonna soojuse piirhinna arvutamisel LPG ostuhinda 1023,0 €/t.

4. Hinnavalemi alusel arvutatud soojuse piirhinna kooskõlastamine

Asendades Konkurentsiameti 12.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-117 kooskõlastatud hinnavalemis (vt otsuse punkt 2) muutuva teguri „hind_{hake}“ hakkpuidu primaarenergia ostuhinnaga 43,75 €/MWh (sh transport ja laadimine; vt otsuse punkt 4.1) ja muutuva teguri hind_{LPG} LPG ostuhinnaga 1023,0 €/t (vt otsuse punkt 3.2), kujuneb Rõuge Kommunaalteenus OÜ Rõuge aleviku võrgupiirkonna soojuse piirhind järgmiselt:

$$\text{hind soojus} = 30,29 + 0,8629 \times \text{hind}_{\text{hake}} + 0,0356 \times \text{hind}_{\text{LPG}} + \text{järelevalvetasu} = 30,29 + 0,8629 \times 43,75 + 0,0356 \times 1023,0 + 0,21 = 104,67 \text{ €/MWh.}$$

Seejuures KKütS § 1 lg 2¹ ning KonkS § 53¹ ja § 53² alusel soojuse piirhinnale lisanduv järelevalvetasu Rõuge aleviku võrgupiirkonnas on käesoleva otsusega kooskõlastatavas soojuse piirhinnas 0,21 €/MWh [(132,87 × 0,2%) / 1272 = 0,21]. Järelevalvetasu (0,21 €/MWh) arvutamisel on lähtutud järelevalvetasuta lubatud müügitulust 132,87⁴ tuh €, järelevalvetasu määrast 0,2% ja hinnavalemi kujundamisel aluseks olnud soojuse müügitulust 1272 MWh (kooskõlastatud Konkurentsiameti 19.10.2021 otsusega nr 7-3/2021-045).

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Rõuge Kommunaalteenus OÜ taotletud soojuse piirhinda:

³ Aktsiis ja marginaal on samad Konkurentsiameti 19.10.2021 otsuses nr 7-3/2021-045 kajastatuga s.t et muutunud on vaid baashind (19.10.2021 otsuse kohaselt 467,90 €/t).

⁴ Müügitulu 132,87 tuh € kujunemine vastavalt hinnavalemis kajastatud teguritele ja kooskõlastatud müügitulule: [(30,29+0,8629×43,75+0,0356×1023,0)×1272] / 1000 = 132,87 tuh €.

Rõuge aleviku võrgupiirkonnale 104,67 €/MWh.

Avaliku teabe seaduse § 28 lg 1 p 26 kohaselt on teabevaldaja kohustatud avalikustama andmed kaubaturul valitsevas seisundis olevate, eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinnakujunduse kohta ning majandus- ja taristuministri 09.02.2016 määruse nr 14 „Kauba ja teenuse hinna avaldamise ja kauba hinna alandamisest teavitamise nõuded“ § 7 lg 1 kohaselt peab pakutavate teenuste hinnakiri või teenuse hinna arvutamise aluseid kirjeldav muu dokument olema välja pandud teenuse osutamise kohas või kaupleja tegevuskohas, samuti kaupleja veebilehel selliselt, et see oleks tarbijale märgatav. **Tulenevalt eeltoodust peab soojusettevõtja avalikustama kõik rakendatavad soojuse müügihinnad** (soovitavalt internetikeskkonnas) (Metoodika p 10.10).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 1 lg 2 ja 2¹, § 8 lg 3, § 9 lg 1 p 1, § 9 lg 10, § 28 lg 1 ja Metoodikast

otsustan:

- 1) Kooskõlastada Rõuge Kommunaalteenus OÜ 18.10.2022 esitatud Hinnataotluse ja hinnavalemi alusel arvatud soojuse piirhind:

Rõuge aleviku võrgupiirkonnale 104,67 €/MWh.

- 2) Tulenevalt KKütS § 9 lg 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh kütuste ostuhinnad), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijatele ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5% võrra.
- 3) KKütS § 1 lg 2 ja KKütS § 8 lg 3 kohaselt peab soojuse hind olema kulupõhine, mistõttu kütuse (hakkpuit, LPG) ostuhindade alanemise korral peab Rõuge Kommunaalteenus OÜ alandama ka tarbijatele müüdava soojuse hinda (müüma soojust alla Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhinda). Soojuse müügihinna arvutamisel kütuse alanenud hindade korral, peab ettevõtja lähtuma Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud hinnavalemist ning kütuse tegelikest ostuhindadest.
- 4) Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (soojuse tootmise efektiivsusnäitajad, müügiimaht, kulud, soojuse tootmiseks kasutatavate kütuste liigid) muutumisel tuleb Rõuge Kommunaalteenus OÜ-l esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.
- 5) Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja Konkurentsiameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast “Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted”.

Käesoleva otsusega mittedõustumisel on soojusettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus antud otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
hinnaregulatsiooni osakonna juhataja